

Učna pot Škocjan

SPOZNAVAMO PARK Z DELOVNIMI LISTI!

Samo Šturm, Tomaž Zorman

Za ogled parka po učni poti Škocjan smo v Javnem zavodu Park Škocjanske jame pripravili posebne delovne liste. Ti zajemajo dobršen del vsebin, ki jih učenci teoretično spoznavajo pri pouku v šoli, v parku pa jih predstavljamo v živo, na terenu. Po postavitvi učne poti leta 2002 in po izdaji »Vodnika po učni poti Škocjan« v štirih jezikih (slovenščini, angleščini, nemščini, italijanščini), kar je sofinancirala Evropska unija s Programom PHARE, smo v letu 2003 pričeli še z vodenimi ogledi po učni poti.

Po učni poti vodimo obiskovalce zaposleni v upravi Javnega zavoda Park Škocjanske jame po predhodnem dogovoru z napovedanimi oziroma priglasiženimi skupinami. Potrebe učiteljev, učencev in drugih, ki so obiskali učno pot, so narekvale izdelavo učnih oziroma delovnih listov. Sprva smo liste izdelovali in oblikovali sproti in po potrebi. Pozneje pa smo se odločili za tiskane in po vsebini dopadljive liste. Ti so poučni, všečni in zaposlujejo obiskovalca ter služijo kot podlaga za poznejše delo v šoli ali doma.

Predstavitev delovnih listov

Delovni listi zajemajo naravoslovne in kulturne posebnosti Parka Škocjanske jame. Z njihovo pomočjo postane obisk parka učencem, dijakom in tudi vsem drugim obiskovalcem še prijetnejši. Izvirne ilustracije Zvonka Čoha, s katerimi ima vsaka vsebina svojo karikirano »strokovno področje«, ki spremlja vsako temo, na igriv način vodijo obiskovalca skozi izbrane naloge in vprašanja. Kapljica kot simbol učne poti Škocjan je postala vodnica po skrivnostih parka. Oblikovanje je delo Dušana Podgornika, že vrsto let tesnega sodelavca Parka Škocjanske jame. Skozi interdisciplinarno vsebino listov so uporabniku vodilo različni barvni pasovi, ki so vezani na določeno vsebino oziroma področje, (npr. zelena za varstvo narave, ...). Vsebine so predstavljene z bogatim slikovnim gradivom (slike, fotografije, geografske karte, skice), s čimer smo dodatno popestrili in poudarili ključne pojave in procese, ki jih v parku raziskujemo.

Delovne liste sestavljajo:

1. mapa za liste, ki je opremljena z dopadljivo vsebino, da pritegne obiskovalca v spoznavanje Parka Škocjanske jame z delovnimi listi. Na notranji strani mape je »osebna

izkaznica« Škocjanskih jam z nekaj osnovnimi podatki o Parku in Škocjanskih jamah.

2. deset listov, vsak z vodilno temo (npr. Kras) in podnaslovom (npr. Kraški pojavi) na vrhu lista. Na levi strani lista so predstavljene različne teme, s katerimi se srečujemo. Desna stran lista opozarja obiskovalca na obravnavano vodilno tematiko z zanjo značilno barvo in ilustracijo. V sredini lista sprašujemo, razlagamo, rišemo in raziskujemo. Na dnu lista pa skupaj spoznavamo neznane besede. V ozadju vseh vsebin na listu odseva črna bela podlaga - značilna slika tematskega podnaslova. Forme in procese, ki jih srečujemo pri obisku parka, na ta način lažje razumemo. Zbrali smo deset (10) tem. Vsaka je predstavljena na enem listu A4 formata (obojestransko), torej imamo skupaj 20 strani, skupaj zloženih v lični mapi.

Delovni listi dopolnjujejo knjižico »Vodnik po učni poti Škocjan« in tvorijo zaokroženo celoto ogleda učne poti Škocjan. Načrtujemo, da jih bo mogoče dobiti tudi v tujih jezikih (zaenkrat angleško), saj bo predstavitev tega enkratnega območja na ta način omogočena tudi tujim študentom, šolskim skupinam, ekskurzijam itn... Tako v parku Škocjanske jame polagoma nastaja »krasoslovna učilnica na terenu«, dostopna, odprta in predstavljena širokemu krogu obiskovalcev tega edinstvenega Unescovega spomenika. Kajti le tiste stvari, ki jih dobro poznamo, ki so nam všeč in ki nam zrastejo pod kožo, bomo znali ceniti, spoštovati in ohranjati našim zanamcem, naši državi in svetu!

Delovni listi so na voljo na spletnih straneh parka (www.park-skocjanske-jame.si) v .pdf formatu, dobite pa jih tudi v Parku Škocjanske jame in sicer v prodajalni vstopnic za ogled Škocjanskih jam in spominkov v Informacijskem centru (prodajalna spominkov).

Delovni listi obravnavajo naslednjih deset vsebin:

Park Škocjanske jame - Zavarovano območje parka / vplivno območje parka

UNESCO - Unescova konvencija o svetovni dediščini / Ramsar - konvencija o mokriščih

Škocjanske jame - Nastanek in značilnosti Škocjanskih jam / zgodovina raziskovanja Škocjanskih jam

Življenje v jamah - Živali v jamah / značilnosti življenja v jamah

Kras - Kraški pojavi / nastanek krasa

Reka - Značilnosti Reke / življenje v vodi in ob njej

Živalstvo in rastlinstvo - Živalstvo / rastlinstvo

Park Škocjanske jame

Mapa z delovnimi listi učne poti Škocjan

Varstvo narave - Oblike varovanja narave / ogrožene vrste in varstvo okolja

Kulturna dediščina - Kraška hiša / kulturni spomeniki v parku

Arheologija - Arheološke najdbe / Škocjan kot gradišče

Program vodenja po učni poti Škocjan

Za vodenje po učni poti skrbimo zaposleni v upravi JZ Park Škocjanske jame po predhodnem dogovoru s skupino. V letu 2005 je cena za samostojen ogled učne poti z učnimi listi in s potrebnimi vodniki, ki traja 2 šolski uri, 600,00 SIT na osebo.

V treh letih je Učno pot Škocjan organizirano obiskalo več kot 3000 učencev, dijakov in študentov. V letu 2003 smo vodili po njej 390 udeležencev v 15 skupinah, v letu 2004 1500 udeležencev v 26 skupinah in v letu 2005 do objave tega poročila 1350 udeležencev v 33 skupinah.

Šole se večinoma odločijo za hkraten ogled Škocjanskih jam in učne poti Škocjan. Ogled je podoben terenskemu pouku z nalogami in s spoznavanjem naravnih pojavov ter kulturne dediščine. Časovno traja kakšni dve šolski uri, včasih

tudi do dve polni uri. Večinoma nas obiščejo v okviru ekskurzij geografije, biologije (terenske vaje, varstvo narave, ogrožene vrste, okoljska vzgoja) in naravoslovnih dni ali različnih krožkov in izletov.

Šole in izobraževalne ustanove, ki obiskujejo učno pot, so zelo različne in pokrivajo različna področja. V Parku Škocjanske jame imajo terenske vaje ali ekskurzije Biotehniška fakulteta, Pedagoška fakulteta s predmeti krasoslovje, upravljanje s parki, turizem in zavarovana območja ali pa za terenske vaje domačih in tudi tujih študentov, gimnazije in srednje šole iz Slovenije in Italije ter šole iz Avstrije, Nemčije, Litve, Romunije, Srbije in Črne gore v okviru mednarodnih delavnic in mednarodnih taborov. Letos, 23. septembra, nas je obiskalo v okviru mednarodnega Unescovega tabora šol, ki je potekal v organizaciji OŠ Cirila Kosmača iz Pirana, več kot 120 otrok iz vse Evrope. Učno pot Škocjan obiskujejo tudi domače in tuje strokovne skupine ali delegacije, ki obiščejo Park. Po učni poti pa se sprehaja tudi veliko posamičnih obiskovalcev, saj je ogled učne poti mogoč tudi brez vodnika.

Samo Šturm, univ.dipl. biolog - JZ Park Škocjanske jame

Tomaž Zorman, univ.dipl.inž. gozdarstva - vodja naravovarstvene službe v JZ Park Škocjanske jame